

Fitchburg, Mass.
huhtikuun 11 p. 1933.

Matti Paasivuori,

Helsinki.

"Otanpa taas kynän käteeni ja piirrän muutaman rivin", kuten tuo vanha kaava kuuluu. Tosin mitään erikoista ei ole tapahtunut sillä täällä tapahtuu nykyään jokapäivä ja monella tavalla sellaista, jota vielä pari vuosikymmentä sitten olisi pidetty suurina tapauksina mutta jotka nykyään eivät herätä kenenkään huomiota. Kapitalistinen järjestelmä tekee tällä epätoivoisia yrityksiä "stapilisoida", vakiinnuttaa vielä kerran järjestelmänsä mutta jokainen yritys ~~###~~ osottautuu toivottomaksi siitä yskinkertaisesta syystä, että se ei kykene ratkaisemaan sitä perus risti riitaa tuotannosta ja kulutuksesta, joka sen on johtanut umpikujaan. Sellainenkin radikaalinen muutos kuin kieltämättä ~~###~~ viiden päivän työviikkoa ja kunden tunnin työpäivä on, eivät vielä kykene sitä ratkaisemaan vaikka se kieltämättä tulee tilannetta lievittämään sillä vielä sitten kään työläinen ei tule saamaan täyttä osuuttaan jolla hän kykenisi ostamaan ja kuluttamaan kaiken tuotannon. Työajan rohkeakin lyhenne merkitsee vaan sitä, että kriisin seuraukset paremmin tastaan koko työväen luokan kannettavaksi kun nyt toiset vielä ovat työssä ja toiset kokonaan jouten. Jokatapuksessa on mielenkiintoista ja ilahduttavaakin nähdä, että nykyinen hallitus ja kongressikin edes yrittää jotain tehdä siitäkin huolimatta vaikka useat näistä yrityksistä ovat takaperäisiäkin sillä se ainakin osottaa, että kapitalismilla on hätä. Minullakin kun on yhä ollut mielessä se, että vielä koittaisi aika jolloin voisi palata sinne Suomeen niin nyt alkaa tuntua tapausten ~~###~~ kulku täällä niin mielenkiintoiselta sosialistiselta kannalta katsottuna, että aika kuluu jo paljon paremmin ja väliin voi oikein innostuakkin. Toisin silloin on kokonaan unohdettava hämät pienet suomalaiset olot ja meidän siirtolaisten harrastukse sillä ne eivät innosta ketään. Mutta eihän sosialismin toteutuminen mitenkään niistä riipukkaan. Viime launatiana oli täällä puhumassa

Amerikan Sosialistipuolueen tunnusutettu ja tarmokas johtaja Norman Thomas ja kaupungin talo oli ääriään myöden täynnä innos unutta kuuliakunta. Tilaisuus oli meidän suomlaisten hommaama, mutta sillä on jo kantavuutta ameriikkalaistenkin keskuudessa. Toukokuun 6 ja 7 päiviä pidetään Washingtonissa niin kutsuttu mannermaakongressi, johon jokainen äämiäedistysmielinen työväen ammatillinen ja poliittinen sekä famarien järjestö sekä osuuskunta lähettävät edustajiaan. Tästä kongressista luullaan tulevan suurimman, mitä maan historia alallaan tuntee ja uskon minä antavan sen voimakkaan sysäyksen työväen poliittiselle elämälle tässä maassa.

Me elämme terveinä ja voimme hyvin. Aune suorittaa nyt tutkintonsa Bostonissa ensi kuun lopulla. Saa nyt vaan# sitten nähdä, onko sitä saatavissa työtä ~~###~~ sillä liikatuotanto opinteillä on täälläkin tavatoman suuri. Laurilla on ollut ~~###~~ työtä säännöllisesti. Laila kävi viime viikolla kotona. Hänen miehellään on myöskin ollut työtä joten he voivat hyvin.

Tekin varmaankin olette seuranneet Hitlerin valtaannousua Saksassa jonkinlaisin pelonsekaisin tuntein. Ensimmäinen näyttikin hyvin vaaralliselta mutta se alkaa jo näyttää siltä, että Hitlerin valta ei taida olla kovin pitkäaikainen. Tällä se on nostattanut melkoisen voimakkaan vastaluse myrskyn, johon ottanut osaa huomattavia järjestöjä ja henkilöitä kaksipuolueista ja yhteiskuntakerroksista. Olisi hauska kuulla, antoiko siellä Suomessa toimiville lapualaisille ja fascisteille jonkinlaista toiminta intoa vai pysyttiinkö sielläkin sentään jotenkin tyyneinä ja arvosteleva la. kannalla tähän vallankaappaukseen nähden?

Trevisiä paljon perheellesi, vaimollesi ja lapsillesi.

Ystävyydellä:

Onkari Tokor

Fitchburg, Mass.
syyskuun 8 p. 1933.

Matti Paasivuori,
Helsinki.

Hyvä toveri.

Sain kirjeesi jo joulukaika sitten mutta ei ole tullut ennen vastataksin kuin ei ole mitään erikoista itselleni tapahtunut. Tosin täällä tapahtuu jokapäivä sellaista, joka olisi hyvin kertomisen arvoista, mutta niistä sanomalehde pitävät huolen ja olen niistä kirjoitellut säännöllisesti Suomenkin lehtiin. Onnistuuko vaiko ei presidentti Roosevelt ja hänen hallituksensa vielä tälläkertaa pelastamaan kapitalistisen järjestelmän, siinä nykyäivien tärkein kysymys. Ei kyllä ole epäilystäkään siitä etteikö "Niraa" onnistuta saattamaan voimaan ~~###~~ muodollisesti mutta siittääkö ne mitä tähän asti on tehty pelastamaan ^{järjestelmän} yhteiskunnan, on kokonaan toinen asia. Niran voimaansaattamisen ensimmäinen aste on nyt asiallisesti päättynyt vaikka Henry Ford ei olekkaan vielä susotunut allekirjoittamaan Niran edellyttämää sopimusta. Sopimukset ja säännöt työntekijän ja työnantajain välillä on voimaansaattettu ~~###~~ työehdot niiden kautta säännöstelty. Mutta 40 tunnin työviikko, mikä nyt on pisin, on aivan liian pitkä ja sopimuksissa määrätty alimmat palkat aivan liian alhaiset. Jä näyttää köyvän juuri niinkuin työven ammatillisen järjestöjen taholla on aina pelätty, että minimipalkkojen määrääminen tavallisesti merkitsee sitä, että ne tulevat normaalipalkkoiksi ja korkeimmat palkat painuvat minimipalkkojen tasolle. Niin pyrkii käymään täälläkin joten työntekijän yleinen palkkataso ei ole sanottavasti noussut eikä siis tiedä sitä, että työläisten osotykyky olisi vielä ~~sanottavasti~~ noussut. Tähän tulee lisäksi se, että tavaroiden ja varsinkin elintarpeiden hinnat nousevat nopeammin kuin palkat, joten työläisten kulutuskyky asiallisesti alenee ja pula käy siis entistäkin pahemmaksi. Nira tosin sisältää määräyksen myöskin siitä, että hallituksella on oikeus kontrolloida tavaroiden hintoja

ja Roosevelt on useampaankin kertaan sanonut, että jos tavaroiden hinnat kohoavat enemmän kuin palkat niin merkitsee se sitä, että koko suunnitelma romahtaa siitä huolimatta että Niran edellyttämät työsopimukset ja tuotantosäännöt on voimaansaatettu.

Nyt näyttää alkavankin Niran soveltamisen toinen vaihe ja se on se, että hallituksen on pakko ryhtyä kontrolloimaan tavaroiden ja varsinkin elintarpeiden hintoja. Mutta on syytä pelätä, että se on jo paljon vaikeampi tehtävä kuin sopimusten ja työsääntöjen voimaansaatminen. Ja näyttää myöskin hyvin mahdolliselta, että sopimuksia ja tuotantosääntöjä on hyvin pian alettava muuttamaan niin, että työaika huomattavasti vielä lyhenee ja alimmat palkat nousevat. Todellinen koe on siis vasta edessä. Se mitä tähänasti on tapahtunut, on varmaankin vasta pientä harjottelua ja ikäänkuin ~~toiss~~ voimien tunnustelemista siihen nähden mitä jo läheisessä tulevaisuudessa tulee. Nirasta muodostuu ja on jo muodostunut hyvin tärkeä luokkataistelukenttä, jolla pohjalla työväenluokka ja kapitalistit kohtaavat toisensa. Nyt jo on työväen aktiivisuus suuresti lisääntynyt ja Amerikan Federation of Laboriin on viimeisen kuukauden aikan liittynyt yli miljoona uutta jäsentä. Sellaisillakin aloilla, joissa järjestäytyminen on ollut tuiki tuntematon, on järjestäytyminen nyt voimakkaassa käynnissä. Vaikka Nira ei olisi mitään muuta hyvää vielä saanut aikaan niin on se saanut aikaan ainakin voimakkaan järjestäytymisen ja se on työväenliikkeen kannalta suuri voitto. Ja suureksi voitoksi lasken minä senkin, että alle 16 vuotiailta lapsilta työ tehtäisä ja liikkealla kiellettiin. Niin että jotain sitä täälläkin tapahtuu väikkä täällä ei lapualaisuudesta ja hitlerismistä juuri mitään tiedetä.

Teillä siellä lienee eduskunta nyt koolla ja saatt~~ä~~ tiläisyyden käytännössä kokeilla mitä saavuttamanne vaalivoitto työväelle merkitsee. Sikäli kun täällä käsitämme, muodostui Hitlerin valtaannoususta Saksassa vakava vaara Suomenkin työväenliikkeelle sillä sikäläiset lapualaiset kai hautovat samanlaisia suunnitelmia sielläkin. Jos siis Hit

lerin valtakausi jatkuu kauan, ~~sisää~~ se vaan taantumuksen ja vallankaappauksen vaaraa. Mutta sikäli kun täällä asioita tunnetaan, Hitlerin valta ei voine kestä~~ä~~ kovin kauan. ~~###~~ Pahinta siinä vaan on se, että sen kukistuminen ei taida tapahtua yhtä verettömästi kuin valtaannousu sillä jollei Hitleri saa aikaan ~~##~~ ulkomaista sotaa, mikä näytt~~ä~~ kaikkein uskottavimmalta niin sisiläinen tilanne käy yhä pahemmaksi ja johtaa nähtävästi sisällissotaan. Kumpaisessakin tapauksessa ~~seuraukset~~ seuraukset ovat hirtittävät. Europan työväki ei vo~~in~~ ennen päästä rauhassa jatkamaan työtään ennenkuin Hitler on kukistunut. Niin kauan kuin se herrä on vallassa, saattaa tapahtua mitä tahansa.

Cuban vallankumous kiinnostaa jonkunverran mieliä varsinkin Yhdysvaltain sotavoimien siirtäminen Cuban vesille. Yhdysvaltain Sosialistipuolue tänään jätti hallitukselle vaatimuksen, että Yhdysvaltain sotavoimat on pidettävä erossa Cuban asioista. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä että Yhdysvallat luopuisivat interventsioonista sillä Cuban perustuslaissa on määräys, joka ei ainoastaan oikeuta vaan velvoittaakin Yhdysvallat sekaantumaan Cuban asioihin " jos maa on jutumassa yleisen anarkian tilaan tai Cuba itse ei kykene pitämään yllä järjestystä". Tällainen tilanne siellä nähtävästi voi muodostua milloin tahansa varskin kun pienet kommunistiset ryhmät uhkaavat panna toimeen ~~##~~ hyökkäyksen ameriikalaisia ja heidän omaisuuttaan vastaan. Amerikan sokuritrustin, jolla on suuria taloudellisia intressenä Cubassa, tavritsee palkata vaan muutamia brovokaattoreita kommunistien sekaan saadakseen aikaan juuri sellaisen tilanteen, joka oikeuttaa Yhdysvallat ottamaan maan sotilaskontrollinsa alle. Yhdysvaltain hallitus ei nähtävästi ole erittäin innostunut sekaantumaan Cuban asioihin, mutta tilanne voi pakottaa siihen. Ja kommunistit ovat kylliksi tyhmiä antautuakseen siinä suhteessa Amerikan sokuritrustin käytettäväksi. Mutta tiedot näistä pian tapahtuvista tapauksista joutunevat sinne jo ennen kuin tämä kirje niin että on turhaa lähteä tässä ennustelemaan sitä tai tätä.

Ennen kuin lopetan ,on minun kerottava se ikävä uutinen,että vaimoni on sairaana.Hän on ollut huonon vointinen koko kesän ja nyt pariviikkoa takaperin joutui vallan vuoteelle.Häntä vaivaa niin kutsuttu " anemia" eli punaisten verisolujen häviäminen. Kuten tiedät tällainen tauti on hyvin vaarallinen. Joutkut anemiataudeista ovat parantumattomia mutta toiset voivat parantua.Siitä miksi tauti kääntyy ,on mahdoton tälläker-
taa mitään sanoa. Minusta näyttää niinkuin toiveita parantumisesta oli-
si olemassa mutta kaikkihan voi olla luuloa. Veritaudit yleensä,kuten tiedät ,ovat vaikeita ja hitaasti parantuvia varsinkin vanhemmalle ih-
miselle. Lauri vaimonsa kanssa ja Laila miehensä kanssa olivat täällä viime sunnuntain aikana. Laila jäi tänne äitiään hoitamaan ainakin parik-
si viikoksi ,jolloin lauri ja Lailan mies tulevat taas tänne käymään.

Kesä on muuten mennyt hyvin ja on ollutkin tavallista lämpöisempi. Minä ja lapset voimme kaik^ki tavallisen hyvin. Oli tässä jo taas sellais-
takin ajatusta,että tulla sinne Suomeen kun siellä lapualaisuus vaaleis-
sa sai sentään niinkin selvän tuomion mutta vaimoni sairaus tekee sen
nyt ,ainakin toistaiseksi,kokonaan mahdottomaksi.

Toivon sinulle ja perheellesi parhainta vointia.

Ystävyydellä:

Oskari Takoi
216 Marshall St
Fitchburg, Mass.
U. S. A.